

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 18 oktober 2016

852/2016

Lag

om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom och som omfattas av tillämpningsområdet för 7 a kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) samt tillhandahållande av rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom* att ersättning presentera eller erbjuda kreditavtal som har samband med bostadsegendom till konsumenter och på annat sätt bistå konsumenter vid ingående av sådana kreditavtal så att kreditgivaren själv inte är aktör samt att ingå sådana kreditavtal med konsumenter för kreditgivarens räkning,
- 2) *rådgivningstjänster* att tillhandahålla personligt anpassade rekommendationer till en konsument avseende ett kreditavtal enligt 1 punkten,
- 3) *personal* var och en som är anställd hos en kreditförmedlare eller på annat sätt agerar för dennes räkning och som deltar i förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom och var och en som direkt leder och övervakar de förstnämnda,
- 4) *direktivet om bostadskrediter* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010,
- 5) *finländska kreditförmedlare* näringsidkare som är registrerade som förmedlare av krediter som har samband med bostadsegendom i enlighet med denna lag,
- 6) *utländska kreditförmedlare* fysiska personer eller juridiska personer vars hemstat finns i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) än Finland och som av en behörig myndighet i hemstaten i enlighet med artikel 29 i direktivet om bostadskrediter har beviljats rätt att förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom,
- 7) *kreditförmedlare* finländska och utländska kreditförmedlare,

RP 77/2016
EkUB 17/2016
RSv 105/2016

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010; EUT L 60, 28.2.2014, s. 34

8) *ombud för kreditgivare* kreditförmedlare som förmedlar konsumentkrediter som har samband med bostadsegenhet för kreditgivarens räkning och på kreditgivarens ansvar.

Med *hemstat* avses den EES-stat där kreditförmedlarens huvudkontor är beläget, om kreditförmedlaren är en fysisk person. Om kreditförmedlaren är en juridisk person, avses med *hemstat* den EES-stat där kreditförmedlaren har sitt säte eller, om kreditförmedlaren enligt den lag som är tillämplig inte har något säte, den EES-stat där kreditförmedlarens huvudkontor är beläget.

3 §

Rätt att förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegenhet

En näringsidkare får förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegenhet endast om näringsidkaren är registrerad som förmedlare av sådana krediter i enlighet med denna lag.

Bestämmelserna om registreringskyldighet i 5—9 § tillämpas inte på

1) kreditinstitut och utländska EES-kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (610/2014),

2) utländska kreditförmedlare,

3) näringsidkare som förmedlar konsumentkrediter som har samband med bostadsegenhet sporadiskt i samband med annan yrkesverksamhet som förutsätter tillstånd, registrering eller godkännande på förhand.

Kraven på kunskap och kompetens i 6 § 1 mom. 4 punkten i denna lag gäller dock också personalen i en utländsk kreditförmedlares filial i Finland samt personalen hos en näringsidkare som avses i 2 mom. 3 punkten i denna paragraf. Till den del de krav som avses i punkt 1 led b, c, e och f i bilaga III till direktivet om bostadskrediter genomförs genom dessa krav på kunskap och kompetens gäller de också sådan personal hos en utländsk kreditförmedlare som i Finland inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster förmedlar konsumentkrediter som har samband med bostadsegenhet.

4 §

Rätt att tillhandahålla rådgivningstjänster

Rådgivningstjänster med avseende på konsumentkrediter som har samband med bostadsegenhet får tillhandahållas endast av kreditförmedlare. Rätt att tillhandahålla rådgivningstjänster har dock inte den som är ombud för en kreditgivare eller den som på det sätt som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) hör till samma koncern som kreditgivaren, inte heller en kreditförmedlare som är ägarintresseföretag eller intresseföretag enligt 1 kap. 7 eller 8 § i bokföringslagen i förhållande till kreditgivaren. Med motsvarande begränsningar har också en näringsidkare enligt 3 § 2 mom. 3 punkten i denna lag rätt att tillhandahålla rådgivningstjänster.

5 §

Förmedlarregister och registeranmälan

Finansinspektionen för ett register över finländska kreditförmedlare.

Den som har för avsikt att förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegenhet ska för anteckning i registret göra en anmälan till Finansinspektionen. I registeranmälan ska ingå

1) de uppgifter som avses i 9 § 1 mom. 1, 2, 7 och 8 punkten,

2) vid behov en utredning över de omständigheter som nämns i 6 § 1 mom. 1 punkten,

3) en utredning över de personer som avses i 7 § 2 mom. och vars tillförlitlighet ska bedömas, om anmälaren är en juridisk person,

4) en utredning över den utbildning och arbetserfarenhet som anmälaren och dennes anställda har och, om anmälaren är en juridisk person, samma utredning över dem som hör till den högsta ledningen enligt 6 § 2 mom.,

5) en utredning över att anmälaren har en ansvarsförsäkring eller annan säkerhet enligt 8 §.

Anmälaren ska på begäran av Finansinspektionen lämna också andra uppgifter som behövs för att bedöma om förutsättningarna för registrering uppfylls.

6 §

Förutsättningar för registrering

Finansinspektionen ska registrera den som gör en registeranmälan som förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, om

1) anmälares hemstat är Finland och, om anmälaren är en fysisk person eller en juridisk person som enligt tillämplig lag inte har något säte, huvudsakligen är verksam i Finland och, om anmälaren är en juridisk person som har sitt säte i Finland, också har sitt huvudkontor i Finland,

2) anmälaren inte har försatts i konkurs och, om anmälaren är en fysisk person, har uppnått myndighetsålder och inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad,

3) anmälaren är tillförlitlig,

4) anmälaren och dennes personal samt, om anmälan är en juridisk person, de som hör till dess högsta ledning har tillräcklig kunskap och kompetens i fråga om kreditverksamhet med beaktande av de krav som anges i bilaga III till direktivet om bostadskrediter,

5) anmälaren har en ansvarsförsäkring eller annan säkerhet enligt 8 §.

De som anses höra till den högsta ledningen enligt 1 mom. 4 punkten är verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen och i jämförbara organ samt ansvariga bolagsmän. Närmare bestämmelser om den kännedom om kreditverksamhet som fordras av anmälaren, den högsta ledningen och personalen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansinspektionen får vägra registrering, om det med beaktande av omständigheterna är uppenbart att den som gjort anmälan har för avsikt att förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom såsom ombud för någon annan.

7 §

Tillförlitlighet

Den som gör anmälan anses inte tillförlitlig i den mening som avses i 6 § 1 mom. 3 punkten om han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de fem senaste åren före en bedömning eller till bötesstraff under de tre senaste åren före bedömningen för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig för att förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller för att äga en sammanslutning som bedriver sådan verksamhet eller för att vara styrelsemedlem eller ersättare, verkställande direktör eller ställföreträdande verkställande direktör eller på annat sätt medlem av högsta ledningen i en sådan sammanslutning, eller om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig uppenbart olämplig för en sådan uppgift.

Om anmälaren är en juridisk person, gäller tillförlitlighetskravet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän, andra som hör till den högsta ledningen och den som direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av aktierna i ett aktiebolag eller den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt, om det är fråga om en annan sammanslutning än ett aktiebolag.

8 §

Ansvarsförsäkring eller annan säkerhet

Den som gör anmälan ska ha en giltig ansvarsförsäkring, bankgaranti eller någon annan av Finansinspektionen godkänd motsvarande säkerhet för ersättande av skador som förorsakas av förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom och rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter. Försäkringen eller någon annan säkerhet ska minst uppgå till det belopp som förutsätts i de standarder för tillsyn som antagits med stöd av artikel 29.2 a i direktivet om bostadskrediter och ska vara giltig på de staters territorium inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där anmälaren tillhandahåller förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter. Försäkringsgivaren eller den som ställt någon annan säkerhet ska ha hemort i en EES-stat, om inte Finansinspektionen på ansökan beviljar undantag från detta.

Försäkringen ska dessutom uppfylla följande villkor:

- 1) om försäkringen inbegriper självrisk, ska försäkringsgivaren betala försäkringsersättningen till den skadelidande utan avdrag för självrisken,
- 2) av försäkringen ska det ersättas en skada som har uppstått till följd av en gärning eller försummelse som inträffat under försäkringsperioden och beträffande vilken ersättningsanspråk har framställts skriftligen hos anmälaren eller försäkringsgivaren under försäkringens giltighetstid eller inom tre år från det att försäkringen upphörde.

9 §

Uppgifter som ska föras in i registret och anmälan om ändringar

I registret antecknas

- 1) en enskild näringsidkares fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudkontor och besöksadress till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,
- 2) en juridisk persons firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudkontor och besöksadress till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,
- 3) fullständigt namn och personbeteckning eller, om sådana saknas, födelsetid för de personer vars tillförlitlighet har kontrollerats i samband med handläggningen av registeranmälan,
- 4) fullständigt namn och personbeteckning eller, om sådana saknas, födelsetid för de personer som hör till den högsta ledningen och vars kännedom om kreditverksamhet har kontrollerats i samband med handläggningen av registeranmälan,
- 5) den som beviljat en i 8 § avsedd ansvarsförsäkring och försäkringsbeloppet eller, om någon annan säkerhet har ställts, vilket slag av säkerhet som ställts, av vem och till vilket belopp,
- 6) datum för registreringen,
- 7) uppgift om att anmälaren är ombud för en eller flera kreditgivare och uppgift om dessa kreditgivare,
- 8) uppgift om att anmälaren tillhandahåller rådgivningstjänster med avseende på konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom,
- 9) de EES-stater där anmälaren förmedlar konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahåller rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

10) till anmälaren meddelade offentliga varningar och sådana förbud som förenats med vite,

11) skälet till strykning ur registret och när denna har skett.

I registret antecknas också uppgifter om dem som har meddelats ett förbud enligt 19 § 1 mom. att förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom utan registrering eller tillhandahålla rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter i strid med 4 §. Dessa uppgifter och uppgifter om påföljderna enligt 1 mom. 10 punkten ska avföras ur registret fem år efter utgången av det år då förbudet eller någon annan påföljd påfördes.

En finländsk kreditförmedlare ska utan dröjsmål anmäla ändringar i de uppgifter som införts i registret till Finansinspektionen. Förmedlaren ska dessutom meddela Finansinspektionen att han eller hon under de föregående sex månaderna inte har förmedlat konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahållit rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter eller har upphört med sin verksamhet.

10 §

Uppgifters tillgänglighet

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får personuppgifter lämnas ut ur registret i form av utskrifter, göras allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät eller lämnas ut på något annat sätt i elektronisk form. Personbeteckningar får dock lämnas ut med stöd av denna lag endast om uppgiften lämnas i form av en utskrift eller i teknisk lagringsform och mottagaren med stöd av 13 § i personuppgiftslagen (523/1999) eller med stöd av någon annan lag har rätt att behandla personbeteckningar.

Följande i registret införda uppgifter ska Finansinspektionen dock hålla allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät:

1) en enskild näringsidkares namn samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudkontor och besöksadress till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

2) en juridisk persons firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudkontor och besöksadress till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

3) namn på verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen och i jämförbara organ samt ansvariga bolagsmän,

4) datum för registreringen,

5) uppgift om att anmälaren är ombud för en eller flera kreditgivare och uppgift om dessa kreditgivare,

6) de EES-stater där anmälaren förmedlar konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahåller rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

7) till anmälaren meddelade offentliga varningar och sådana förbud som förenats med vite.

11 §

Ledningens skyldigheter

Kreditförmedlaren eller, om förmedlaren är en juridisk person, dess högsta ledning enligt 6 § 2 mom. ska se till att god kreditgivningssed iakttas i verksamheten och att verksamheten också i övrigt bedrivs i enlighet med lag.

852/2016

12 §

Kundmedel

En kreditförmedlare får inte ta emot, inneha eller förmedla medel som tillhör en kund (*kundmedel*).

13 §

Bevaring av handlingar och uppgifter som gäller kreditförmedling eller rådgivningstjänster

Om inte bestämmelser om en längre bevaringstid finns någon annanstans i lag, ska en kreditförmedlare bevara handlingar och uppgifter som gäller kreditförmedling och rådgivningstjänster i fem år från det kundförhållandet upphörde. Om oenighet uppstår kring en tjänst, ska handlingarna och uppgifterna dock bevaras till dess parterna har kommit överens om saken eller ärendet har avgjorts.

14 §

Tystnadsplikt

Den som vid förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller vid tillhandahållande av rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter har fått veta något om en kunds eller någon annans ekonomiska ställning eller något som berör personliga förhållanden eller en affärs- eller yrkeshemlighet får inte röja detta för utomstående, om inte den till vars förmån tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs eller om inte något annat föreskrivs i lag.

15 §

Etablering av filial och tillhandahållande av tjänster i utlandet

En finländsk kreditförmedlare som har för avsikt att inleda förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahållande av rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter i en eller flera andra EES-stater, ska i god tid innan verksamheten inleds meddela Finansinspektionen vilka slags tjänster förmedlaren avser att tillhandahålla, i vilken stat eller i vilka stater de tillhandahålls samt om det sker genom etablering av filial. Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om sättet att lämna uppgifter och vilka uppgifter som meddelandet ska innehålla.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att meddelandet tagits emot sända ovan nämnda uppgifter till de behöriga myndigheterna i de mottagande staterna. Dessa myndigheter ska också informeras om vilka kreditgivare förmedlaren är ombud för samt att kreditgivaren svarar för ombudets verksamhet. Finansinspektionen ska utan dröjsmål meddela förmedlaren att uppgifterna har sänts till de mottagande staternas myndigheter.

Förmedlaren har rätt att inleda tillhandahållande av tjänster i en annan EES-stat en månad efter det att förmedlaren i enlighet med 2 mom. har fått ett meddelande från Finansinspektionen.

16 §

Verksamhet som en utländsk kreditförmedlare inleder i Finland

En utländsk kreditförmedlare som av en behörig myndighet i hemstaten har beviljats rätt att förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom i enlighet med artikel 29 i direktivet om bostadskrediter får inleda förmedling av sådana konsumentkrediter i Finland en månad efter det att förmedlaren av den behöriga myndigheten i sin

hemstat har fått ett meddelande om att Finansinspektionen har underrättats om att verksamhet kommer att inledas i Finland. En utländsk kreditförmedlare får på motsvarande villkor inleda tillhandahållande också av rådgivningstjänster med avseende på konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom i Finland, dock med beaktande av de begränsningar för tillhandahållande av rådgivningstjänster som anges i 4 §.

Om en utländsk kreditförmedlare etablerar filial i Finland, ska Finansinspektionen innan verksamheten i filialen inleds eller inom två månader från det att ett meddelande enligt 1 mom. från den behöriga myndigheten i förmedlarens hemstat mottagits meddela förmedlaren på vilka villkor verksamhet i Finland ska bedrivas i sådana ärenden för vilka harmoniserade bestämmelser saknas.

Finansinspektionen ska anteckna följande uppgifter om utländska kreditförmedlare med verksamhet i Finland i registret:

- 1) kreditförmedlarens namn och registernummer eller annan motsvarande beteckning och, om kreditförmedlaren är en fysisk person, födelsetiden,
- 2) adressen till kreditförmedlarens huvudkontor och eventuell annan kontaktinformation som lämnats till Finansinspektionen samt, om det är fråga om en filial, motsvarande uppgifter om den,
- 3) om det är fråga om en filial, namnet på de personer som ansvarar för dess ledning,
- 4) namnet på den behöriga myndigheten i kreditförmedlarens hemstat samt webbadressen till det kreditförmedlarregister i vilket kreditförmedlaren har införts,
- 5) de tjänster som kreditförmedlaren avser att tillhandahålla i Finland i den omfattning som de framgår av det meddelande som den behöriga myndigheten i hemstaten sânt till Finansinspektionen,
- 6) vid behov namn och registernummer eller annan beteckning för en eller flera sådana kreditgivare som kreditförmedlaren är anknuten till eller för vars räkning kreditförmedlaren uteslutande agerar samt anteckning om att dessa kreditgivare har bekräftat att de tar fullt och villkorslöst ansvar för kreditförmedlarens verksamhet,
- 7) datum då den behöriga myndigheten i hemstaten enligt egen uppgift har lämnat ett meddelande enligt 1 mom. till kreditförmedlaren.

17 §

Tillsyn

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas av Finansinspektionen.

18 §

Rätt att få uppgifter ur bötes- och straffregistret

Finansinspektionen har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som behövs för att utreda tillförlitligheten i fråga om en person som avses i 7 § i denna lag. Bestämmelser om rätten att få uppgifter ur straffregistret finns i straffregisterlagen (770/1993).

19 §

Kreditförmedling utan registrering och tillhandahållande av rådgivningstjänster i strid med lag

Finansinspektionen ska förbjuda förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahållande av rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter om verksamheten bedrivs i strid med denna lag utan registrering eller innan den tid som avses i 15 § 3 mom. eller 16 § 1 mom. har löpt ut. Likaså ska Finansinspektionen förbjuda tillhandahållandet av rådgivningstjänster med avseende på konsumentkre-

diter som har samband med bostadsegendom, om det sker i strid med 4 §. Om det finns särskilda skäl, får förbudet också meddelas så att det gäller en anställd hos den som bedriver sådan verksamhet eller någon annan som agerar för dennes räkning.

Förbudet ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är onödigt. Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att meddela offentlig varning finns i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

20 §

Avregistrering

Finansinspektionen ska utan ogrundat dröjsmål avföra en finländsk kreditförmedlare ur registret, om

1) förmedlaren under de föregående sex månaderna inte har förmedlat konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahållit rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter eller om förmedlaren har upphört med sin verksamhet,

2) förmedlaren har godkänts i registret på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter som förmedlaren lämnat,

3) förutsättningarna för registrering i 6 § 1 mom. 1—3 punkten inte längre uppfylls,

4) förmedlaren förmedlar konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom som ombud för någon annan,

5) förutsättningen för registrering i 6 § 1 mom. 4 punkten inte längre uppfylls och förmedlaren inte inom den tid som angivits i Finansinspektionens uppmaning har anmält nya personer som uppfyller kraven på kännedom om kreditverksamhet,

6) förutsättningen för registrering i 6 § 1 mom. 5 punkten inte längre uppfylls och förmedlaren inte inom den tid som angivits i Finansinspektionens uppmaning har ordnat en ansvarsförsäkring eller någon annan säkerhet som uppfyller förutsättningarna i 8 §,

7) det i förmedlarens eller dess högsta lednings verksamhet förekommer allvarliga eller upprepade försummelser och förmedlaren redan tidigare har meddelats ett verksamhetsförbud enligt 21 § 1 mom.

I samband med avregistreringen får Finansinspektionen i syfte att tillvarata kundernas intressen meddela föreskrifter om vilka åtgärder förmedlaren ska vidta för att avsluta verksamheten.

Om Finansinspektionen avregistrerar en förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, ska Finansinspektionen anmäla avregistreringen inom 14 dagar till de behöriga myndigheterna i de andra EES-stater där förmedlaren i enlighet med 15 § 1 mom. har uppgett sig ha verksamhet.

21 §

Andra påföljder för finländska kreditförmedlare

Om en finländsk kreditförmedlare i väsentlig grad försummar en skyldighet enligt 9 § 3 mom., 11—13 § eller 15 § 1 mom. och försummelsen inte har rättats till inom en av Finansinspektionen angiven skälig tid, får Finansinspektionen förbjuda förmedlaren att fortsätta verksamheten tills försummelsen har rättats till.

Finansinspektionen får förena förbudet med vite.

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att meddela offentlig varning finns i lagen om Finansinspektionen.

22 §

Påföljder för en utländsk kreditförmedlares filial

Om Finansinspektionen konstaterar att en utländsk kreditförmedlares filial i Finland inte iakttar bestämmelserna i 6 § 1 mom. 4 punkten eller 11—13 §, ska Finansinspektionen kräva att förmedlaren upphör med det förfarande som strider mot bestämmelserna.

Om en utländsk kreditförmedlares filial i Finland inte vidtar de åtgärder som krävs, får Finansinspektionen påföra administrativa påföljder enligt 21 § 1 mom. eller enligt lagen om Finansinspektionen för att säkerställa att förmedlaren upphör med det förfarande som strider mot bestämmelserna. De behöriga myndigheterna i förmedlarens hemstat och Europeiska kommissionen ska i enlighet med artikel 34.2 i direktivet om bostadskrediter underrättas om de administrativa påföljder som det fattats beslut om.

Om Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att en utländsk kreditförmedlares filial i Finland inte iakttar bestämmelserna för genomförande av de andra artiklar i direktivet om bostadskrediter än dem som nämns i andra stycket i artikel 34.2, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i förmedlarens hemstat om detta.

Om den behöriga myndigheten i förmedlarens hemstat inte vidtar behövliga åtgärder inom en månad från det att den fick meddelandet eller om förmedlaren trots de åtgärder som vidtagits fortsätter att handla på ett sätt som klart strider mot finländska konsumenters intressen eller hindrar marknaden att fungera på ett ändamålsenligt sätt i Finland, får Finansinspektionen, efter att först ha underrättat den behöriga myndigheten i hemstaten om saken, påföra de administrativa påföljder som avses i 2 mom. Europeiska kommissionen och Europeiska bankmyndigheten ska utan ogrundat dröjsmål underrättas om de administrativa påföljderna. Finansinspektionen får också föra ärendet till banktillsynsmyndigheten för behandling i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG.

23 §

Påföljder för andra utländska kreditförmedlare

Om Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att en utländsk kreditförmedlare som är verksam i Finland utan att ha filial inte följer bestämmelserna för genomförande av bestämmelserna i direktivet om bostadskrediter, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i förmedlarens hemstat om detta.

Om den behöriga myndigheten i den utländska kreditförmedlarens hemstat inte vidtar behövliga åtgärder inom en månad från det att den fick dessa uppgifter eller om förmedlaren trots de åtgärder som den behöriga myndigheten i hemstaten vidtagit fortsätter att handla på ett sätt som klart strider mot finländska konsumenters intressen eller hindrar marknaden att fungera på ett ändamålsenligt sätt i Finland, får Finansinspektionen, efter att först ha underrättat den behöriga myndigheten i förmedlarens hemstat om saken, påföra de administrativa påföljder som avses i 22 § 2 mom. Europeiska kommissionen och Europeiska bankmyndigheten ska utan ogrundat dröjsmål underrättas om de administrativa påföljderna. Finansinspektionen får också föra ärendet till banktillsynsmyndigheten för behandling i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG.

Tillsynsbefogenheter

Utöver vad som i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter, har Finansinspektionen i enlighet med bestämmelserna i 24 och 25 § i den lagen rätt att inspektera verksamheten i en filial som en finländsk kreditförmedlare har i en annan EES-stat. Dessutom får Finansinspektionen i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG, föra en administrativ påföljd som påförts av en myndighet i en annan EES-stat och som gäller en finländsk kreditförmedlars filial i utlandet, till banktillsynsmyndigheten för behandling.

Finansinspektionen har, efter att på förhand ha underrättat den behöriga myndigheten i en utländsk kreditförmedlars hemstat om saken, rätt att av den utländska kreditförmedlaren få de uppgifter som behövs för att sköta tillsynsuppdraget eller de övriga uppgifter som föreskrivs i lag eller i direktivet om bostadskrediter.

För att kunna sköta de uppgifter som avses i 2 mom. har Finansinspektionen dessutom, efter att på förhand ha underrättat den behöriga myndigheten i en utländsk kreditförmedlars hemstat om saken, rätt att inspektera verksamheten i den utländska kreditförmedlars filial i Finland.

När Finansinspektionen utövar sin rätt att få uppgifter och sin inspektionsrätt enligt 2 och 3 mom. tillämpas vad som i 3 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om rätt att få uppgifter och inspektionsrätt i fråga om andra finansmarknadsaktörer samt vad som föreskrivs i 33 a § om rätten att förelägga vite och i 34 § om rätten att anlita utomstående sakkunniga.

Rätt till skadestånd

En kreditförmedlare är skyldig att ersätta skada som hans eller hennes förfarande i strid med lag eller uppdragsavtalet orsakat en konsument eller någon annan vars rätt uppdraget eller kreditavtalet gäller. Kreditförmedlaren är dock fri från ansvar, om förmedlaren visar att han eller hon handlat med yrkesskicklighet och omsorg.

En konsument eller någon annan vars rätt uppdraget eller kreditavtalet gäller har rätt att kräva ersättning för skada som förorsakats honom eller henne också av verkställande direktören, medlemmar i styrelsen eller jämförbara organ samt ansvariga bolagsmän i en sammanslutning som är kreditförmedlare, om skadan har berott på att dessa uppsåtligen eller av vårdslöshet har underlåtit att se till att det förbud som avses i 12 § iakttas i verksamheten.

Avtalsvillkor som avviker från 1 eller 2 mom. till nackdel för konsumenten eller någon annan fysisk person som har rätt till skadestånd är utan verkan.

På jämkning av skadestånd och på fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga tillämpas vad som föreskrivs i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen utan registrering förmedlar konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller tillhandahåller rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för

brott vid förmedling av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 19 § och förenats med vite får inte dömas till straff för samma gärning, om vitet genom ett lagakraftvunnet beslut har dömts ut.

27 §

Sökande av ändring i Finansinspektionens beslut

Bestämmelser om sökande av ändring i Finansinspektionens beslut finns i lagen om Finansinspektionen.

28 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

En registeranmälan får tas upp till behandling innan denna lag träder i kraft och den som gör anmälan får införas i registret över förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom när denna lag träder i kraft.

29 §

Övergångsbestämmelser

Den som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som enligt denna lag förutsätter registrering får fortsätta med sin verksamhet i Finland utan registrering fram till den 21 mars 2017.

Den som har börjat förmedla konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller börjat tillhandahålla rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter senast den 19 mars 2014, ska iaktta vad som i 3 § 3 mom. och 6 § 1 mom. 4 punkten föreskrivs om krav på kunskap och kompetens från och med den 21 mars 2017.

Helsingfors den 14 oktober 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Kommunikationsminister Anne Berner